

Visie en leerdoelen Register Preventieassistenten

Register
Preventieassistenten

Voorwoord

Het Register Preventieassistenten is opgericht in 2013 en wij zijn er trots op dat er inmiddels ruim 2.000 preventieassistenten in dit register zijn ingeschreven.

In 2020 hebben wij onze visie en de leerdoelen, die in 2013 in samenspraak met de branches vastgesteld waren, geëvalueerd en beiden opnieuw vastgesteld. U vindt ze in dit boekje weergegeven.

Samen met de stakeholders, de certificerende instantie en onze erkende instellingen streven wij ook in de toekomst naar constante kwaliteitsverbetering.

Voor alle informatie over het register verwijzen wij u naar onze website www.registerpreventieassistenten.nl

Bestuur stichting Register Preventieassistenten

Erik van Groen
voorzitter

Marion Seuntjens
secretaris

**Maud
van Gageldonk**
penningmeester

Maren de Wit
lid

Inhoudsopgave

Inleiding	6	Hoofdstuk 8	20
Visie en doelstellingen Register	8	Leg instrumenten en andere hulpmiddelen klaar	
Leerdoelen en criteria		Hoofdstuk 9	21
Hoofdstuk 1	10	Verwelkom de patiënt en geef uitleg	
Introductie en kennismaking		Hoofdstuk 10	22
Hoofdstuk 2	12	Voer een update van de anamnese uit	
Professionele houding en communicatie		Hoofdstuk 11	24
Hoofdstuk 3	14	Voer het mondonderzoek weken delen uit	
Professionele communicatie		Hoofdstuk 12	26
Hoofdstuk 4	16	Voer het mondonderzoek harde weefsels uit	
Ergonomie		Hoofdstuk 13	28
Hoofdstuk 5	17	Bepaal de DPSI score	
Reinig, desinfecteer en/of steriliseer de instrumenten/ apparatuur (praktijkhygiëne)		Hoofdstuk 14	30
Hoofdstuk 6	18	Trek conclusies op basis van het onderzoek	
Neem het patiëntendossier en de opdracht van de tandarts door		Hoofdstuk 15	31
Hoofdstuk 7	19	Maak een plan voor de preventiebehandeling	
Slijp de instrumenten		Hoofdstuk 16	32
		Geef uitleg aan de patiënt	

Hoofdstuk 17	35	Hoofdstuk 25	48
Geef uitleg aan de patiënt over het plan		Maak verslag op voor gegevensadministratie en breng verslag uit aan de tandarts.	
Hoofdstuk 18	36	Ruim de behandelkamer op.	
Vraag naar voedingsgewoontes en geef voedingsadvies		Colofon	49
Hoofdstuk 19	37		
Voer een plaque-kleurtest uit			
Hoofdstuk 20	38		
Geef instructie mondhygiëne			
Hoofdstuk 21	40		
Verwijder supragingivaal tandsteen en/of tandplaque			
Hoofdstuk 22	42		
Polijst elementen			
Hoofdstuk 23	44		
Appliceer lokaal fluoride			
Hoofdstuk 24	47		
Schat (vervolg) behandelbehoeften in			
Bespreek de behandeling na met de patiënt.			
Maak, indien nodig, een nieuwe afspraak of verwijst terug naar de tandarts.			

Het Register Preventie- assistenten

Het Register Preventieassistenten is het toonaangevende register van vakbekwame preventieassistenten. Op deze wijze faciliteren wij de officiële beroepsregistratie voor preventieassistenten. De kwaliteitsnormen die binnen de mondzorg zijn gesteld zijn hierbij leidend. Het Register is onafhankelijk, openbaar en inzichtelijk voor iedereen.

Waarvoor dient een register voor preventieassistenten?

Het Register stelt de professionaliteit van de preventieassistenten objectief en betrouwbaar vast. In dit Register worden alleen preventieassistenten opgenomen die een erkend beroepscertificaat hebben. Via deze weg kunnen de geregistreerde preventieassistenten aantonen dat zij vakbekwaam zijn. Zo maken zij duidelijk dat zij op de hoogte zijn van de huidige standaarden en hun kennis en praktijkvaardigheden continu onderhouden.

Wat doen wij?

Via Het Register creëren we een platform dat meerdere doeleinden ondersteunt. Zo brengen we preventieassistenten en andere disciplines in de mondzorg bij elkaar en geven we patiënten vertrouwen in de bekwaamheid van de behandelaar. Door het laten accrediteren van cursusaanbieders door een onafhankelijk certificerende instelling (Certiforce) verhelderen wij binnen welke kaders de cursusaanbieders de opleidingen verzorgen om aan de kwaliteitsnormen te voldoen. Enkel de preventieassistenten die een van de geaccrediteerde cursussen met succes hebben afgerond kunnen in ons Register worden ingeschreven. Het faciliteren van een officiële beroepsregistratie voor preventieassistenten draagt bij aan de transparantie binnen de mondzorg. Het Register dient tevens als hulpmiddel voor preventieassistenten om hun deskundigheid bevorderende activiteiten bij te houden welke in de toekomst in hun eigen portfolio kunnen worden opgeslagen.

Wat is onze visie?

Het Register beschrijft het profiel van een preventieassistent en wil deze als veldnorm neerzetten binnen de mondzorg. Dit register beoogt dat kwaliteitskaders binnen de mondzorg worden verhelderd, aldus duidelijkheid wordt gecreëerd in de bekwaamheden van de preventieassistent. Dit met als doel de kwaliteit van de mondzorg te waarborgen en duidelijk herkenbaar te zijn voor patiënten. Hiermee kan een bredere inzetbaarheid voor preventieassistenten gerealiseerd worden binnen de gehele gezondheidszorg. Tevens zien wij dat de paro preventieassistent in toenemende mate een rol gaat spelen binnen de mondzorg. Ook zien wij de trend dat het aantal uren bij- en nascholing, dat verplicht is voor herregistratie, toeneemt.

Waarom registreren?

- ✓ Je toont aan een vakbekwame preventieassistent te zijn.
- ✓ Je toont aan dat je het belang van "life long learning" inzien en houdt je deskundigheid op peil middels bij- en nascholing, mits voldaan aan de daartoe gestelde eisen door Het Register vermeld op de website.
- ✓ Je blijft op de hoogte van interessante ontwikkelingen binnen jouw vakgebied.
- ✓ Je vergroot je kansen op de arbeidsmarkt omdat werkgevers kunnen zien dat jij voldoet aan de vereiste competenties om dit beroep uit te oefenen.
- ✓ Je draagt bij aan de transparantie van kwaliteit binnen de gehele mondzorgsector.

Waarom kan een kort opleidingstraject een MBO opgeleide tandartsassistent deze kennis en vaardigheden in een beperkte termijn aanleren?

De preventieassistent kan binnen kaders ondersteunende taken bieden aan tandartsen/mondhygiënist. De praktische vaardigheden die daarvoor nodig zijn worden specifiek benoemd. Deze gekaderde handelingen kunnen onder de juiste omstandigheden en met voldoende begeleiding geleerd worden. De kennis en kunde die de preventieassistenten vanuit hun praktijkervaring als stoelassistent reeds hebben opgedaan geeft voordeel t.o.v. mensen die rechtstreeks van school komen.

Wat is het onderscheid tussen de preventieassistent en de mondhygiënist

De preventieassistenten werken altijd onder toezicht en onder verantwoording van tandarts/mondhygiënist. Er wordt verwacht dat zij deelhandelingen uitvoeren. Hierbij is het noodzakelijk dat zij vanuit een opleiding voldoende vaardigheden hebben opgedaan en erkende theoretische kennis hebben verkregen. Belangrijk is dat opgedane kennis en kunde onthouden, begrepen en toegepast wordt. Maar het oplossen van complexe en onvoorspelbare problemen en het nemen van beslissingen in onvoorspelbare situaties op het gebied van mondhygiëne blijven voorbehouden aan tandarts/mondhygiënist. Daarmee is de preventieassistent een welkome aanvulling van het team. De verschillen tussen een MBO en een HBO opgeleide mondzorgverlener vallen af te lezen aan de verschillende kwalificaties beschreven in het NLQF.

Een MBO opgeleide tandartsassistent bereikt met haar diploma niveau 4 van NLQF. Het Nederlands kwalificatieraamwerk (NLQF) bestaat uit acht niveaus en één instroomniveau. De niveaus worden vastgesteld aan de hand van beschrijvingen van wat iemand weet en kan na voltooiing van het leerproces. Deze beschrijvingen van de niveaus van kennis, vaardigheden en zelfstandigheid en verantwoordelijkheid noemen we leerresultaten. Hiermee worden de kennis en vaardigheden beschreven in het Nederlands Kwalificatiekader.

Verskil in kennis.

De kennis van niveau 4 (MBO, tandartassistent/preventieassistent) is breed en specialistisch in de zin van feiten en theorie gerelateerd aan het beroep.

De kennis van niveau 6 (HBO, bachelor mondhygiënist) is gevorderd in een werk- of studiegebied, het impliceert een kritisch inzicht in theorieën en beginselen.

Verskil in vaardigheden.

Niveau 4 (MBO) reproduceert, analyseert en past de kennis toe. Cognitieve en praktische vaardigheden zijn aanwezig om in de praktijk specifieke problemen op te lossen. Neemt verantwoordelijkheid op zich door de voltooiing van taken op

werk- of studiegebied. In staat om het eigen gedrag aan te passen aan de omstandigheden bij problemen. Communicatie met gelijken, collega's, leidinggevend en relevante derden.

Niveau 6 (HBO)

Gevorderde vaardigheden waarbij blijk wordt gegeven van absoluut vakmanschap en innovatief vermogen om complexe en onvoorspelbare problemen in een gespecialiseerd werk- of studiegebied op te lossen. Verder hoort hierbij o.a. de verantwoordelijkheid op zich nemen om de professionele ontwikkeling van personen en groepen te managen. Evenals het managen van technische of beroepsactiviteiten- of projecten; de verantwoordelijkheid op zich nemen om in onvoorspelbare werk- of studiecontexten beslissingen te nemen.

Op dit niveau wordt doelgericht gecommuniceerd op basis van in de context en beroepspraktijk geldende conventies met gelijken, collega's, specialisten, niet-specialisten, leidinggevend en of relevante derden in de wetenschappelijke en of beroepsmatige gemeenschap. Past de communicatie aan het doel en doelgroep aan.

Bron: www.nlqf.nl

Leerdoelen en criteria

Op de volgende pagina's worden de leerdoelen beschreven met bijbehorende criteria. Daar waar 'tandarts' staat kan ook 'mondhygiënist' gelezen worden.

1. Introductie en kennismaking

Leerdoelen

- heb je inzicht in het doel en de opbouw van de cursus;
- kun je afspraken maken over begeleiding bij het huiswerk en ook over de inpassing van patiënten behandeling.

De tandarts:

- levert een duidelijk bijdrage gedurende de cursus van zijn/haar preventieassistent, stelt zich op als coach en handelt hiernaar.

Criteria

als preventieassistent:

Theorie/kennis:

- heb je inzicht in het doel en de opbouw van de cursus;
- ken je de (wettelijke) positie van de tandartsassistent als zorgverlener;
- ken je het belang en de onderdelen van het 'stappenplan preventiebehandeling' in het kader van de cursus en in het kader van de taakuitvoering door de preventieassistent;
- heb je inzicht in de coachende rol van de tandarts tijdens de cursus;

Praktijk:

- maak je afspraken over begeleiding bij het huiswerk en ook over de inpassing van patiëntenbehandeling door de assistent in de praktijk.

Introductie en kennismaking

Criteria

Als tandarts:

- selecteert u geschikte patiënten voor deze cursus aan de hand van de voor patiëntenbehandeling geldende criteria;
- kunt u omgaan met de tijdens de cursus gebruikte kaarten (praktijkhulpmiddelen/onderwijsprotocollen):
  - instrumentvoering scalers;
  - werkhouding en schema uurposities;
  - pocketstatus (behorende bij standaard-info DPSI);
  - hygiëne: persoonlijke verzorging;
  - hygiëne: handen wassen/desinfecteren;
  - slijpen;
  - polijsten;
  - gebruik ultrasoon;
- begeleidt u de behandeling door de assistent door:
  - het zo nodig geven van aanwijzingen;
  - het beantwoorden van vragen;
  - het beoordelen van de resultaten;
  - het geven van feedback tijdens de cursus en in de praktijk.

2. Professionele houding en communicatie

Leerdoelen

Professionele houding:

- werk je (semi)zelfstandig;
- ben je op de hoogte van grenzen in het werkveld van de preventieassistent en handel je hiernaar;
- ben je op de hoogte van de wetgeving rondom de preventiebehandeling door de preventieassistent en handel je hiernaar;
- handel je bekwaam;
- ga je professioneel om met patiënten en collega's;
- kun je een goed contact met de patiënt opbouwen;
- kun je zelfreflectie toepassen, kritisch naar je eigen handelen kijken en hiernaar handelen.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het doel en de uitgangspunten van de wet BIG;
- weet je dat de opleidingstitel mondhygiënist beschermd is;
- weet je dat het strafbaar is wanneer iemand zich mondhygiënist noemt, terwijl die persoon niet de opleiding tot mondhygiënist met succes heeft afgerond;
- weet je dat de titel tandarts beschermd is;
- weet je dat een tandarts zich tandarts mag noemen als hij/zij in het BIG register is geregistreerd;
- kun je het verschil aangeven tussen voorbehouden handelingen, niet voorbehouden handelingen en risicovolle handelingen en kun je voorbeelden van al deze handelingen noemen;
- kun je de strafbepalingen noemen die kunnen worden opgelegd als iemand onbekwaam handelingen verricht;

Professionele houding en communicatie

Criteria

Praktijk:

- handel je uitsluitend in opdracht van een tandarts;
- handel je uitsluitend wanneer je voldoende en duidelijke aanwijzingen hebt gekregen van de tandarts;
- handel je uitsluitend wanneer de tandarts bereikbaar is of (als het nodig is) snel ter plaatse kan zijn;
- handel je uitsluitend wanneer je kunt aantonen dat je bekwaam bent om de handeling te verrichten;
- handel je uitsluitend wanneer je zelf ook vindt dat je de handeling goed kunt uitvoeren;
- durf je "nee" te zeggen als je vindt dat een bepaalde handeling niet kunt uitvoeren;
- verwijst je op de juiste momenten terug naar de tandarts ;
- neem je en draag je verantwoordelijkheid voor je eigen handelen;
- toon jij je bereid om je eigen deskundigheid te bevorderen;
- hanteer je de juiste omgangsvormen en:
  - toon je respect voor patiënten en collega's;
  - ga je op verantwoorde wijze om met ethische kwesties;
  - kun je samenwerken;
  - kun je een vertrouwensrelatie aangaan.

3. Professionele communicatie

Leerdoelen

- beschik je over de juiste communicatieve vaardigheden;
- communiceer je op een goede manier met de patiënt, tandarts en mondhygiënist op het juiste moment in de preventiebehandeling;
- geef je de patiënt gerichte voorlichting, advies en instructie omtrent tandheelkundige preventie en mondhygiëne;
- motiveer je de patiënt tot het opvolgen van adviezen en instructie (therapietrouw) met als doel uiteindelijk een gezonde mondhygiënesituatie te bewerkstelligen;
- blijf je binnen de grenzen van je eigen deskundigheid;
- bespreek je de behandeling met de patiënt op gestructureerde wijze.

Criteria

Communicatiedoelen

Theorie/kennis:

- weet je de voor- en nadelen van tutoyeren te benoemen;

Praktijk:

- communiceer je op een juiste wijze met de patiënt over je nieuwe functie;
- kun je een anamnese updaten;
- ken je het belang van een goede voorlichting;
- ken je de effecten van een goede voorlichting;
- kun je de hulpvraag van de patiënt verhelderen;
- weet je wat de verwachtingen zijn van de patiënt;
- laat je het advies aansluiten bij de persoonlijke situatie van de patiënt;
- gebruik je gesprekstechnieken waarmee je patiënten kunt motiveren;

Professionele communicatie

Criteria

- ben je in staat om je een goed beeld te vormen van de persoonlijke gebitsreiniging van de patiënt;
- ben je in staat om je een goed beeld te vormen van de voor mondhygiëne van belang zijnde leefgewoonten van de patiënt;
- neem je als hulpverlener en deskundige de leiding in een gesprek;
- pas je de (standaard) structuur van een eerste gesprek op adequate wijze toe;
- kun je actief luisteren naar de tandheekkundige klachten of problemen van de patiënt;
- bied je de patiënt ruimte om zijn eigen visie te geven;
- pas je non-verbale communicatietechnieken op adequate wijze toe;
- kun je parafaseren;
- maak je gebruik van stiltes;
- kun je gevoelsreflecties geven;
- maak je gebruik van open vragen;
- maak je gebruik van gesloten vragen;
- kun je korte stimulerende vragen stellen;
- stuur je een gesprek;
- check je de (on)juistheid van jouw interpretatie (toetsen);
- kun je samenvatten;
- gebruik je suggestieve vragen op een adequate wijze;
- kun je structureren;
- weet je op adequate wijze om te gaan met paraverbale kenmerken;
- ben je voorzichtig met voortijdige conclusies;
- probeer je geen problemen op te lossen die niet tot je eigen deskundigheid behoren;
- ben je in staat om het contact met de patiënt professioneel te houden (en niet informeel);
- onderhoud je contact met de patiënt gedurende de behandeling en speel je in op reacties van de patiënt.

4. Ergonomie

Leerdoelen

- werk je op een ergonomisch verantwoorde wijze tijdens alle voorkomende situaties gedurende de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je de uitgangspunten voor een goede zithouding;
- ken je de aanbevolen uursposities per sextant in relatie tot rechts- en/of linkshandigheid;
- ken je de uitgangspunten voor een goede verlichting;
- kun je het verschil aangeven tussen direct en indirect zicht en de consequenties daarvan voor een juiste instrumentvoering;

Praktijk:

- pas je de juiste werkhouding toe in alle voorkomende situaties gedurende de behandeling;
- heb je een zo correct mogelijke werkhouding;
- kun je alle uursposities in relatie tot rechts- en/of linkshandigheid op de juiste wijze toepassen;
- stel je de behandelstoel per kaak op de juiste wijze in;
- stel je de behandelamp zodanig in dat het werkgebied optimaal verlicht wordt;
- plaats je de tray op de juiste hoogte;
- plaats je de patiënt in de juiste houding en draai je het hoofd van de patiënt in de juiste positie afhankelijk van de plek waaruit wordt gewerkt;
- hanteer je de instrumenten in de gemodificeerde pengreep en maak je gebruik van een steunvinger (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot ergonomie op adequate wijze toe.

5. Reinig, desinfecteer en/of steriliseer de instrumenten/apparatuur (praktijkhygiëne)

Leerdoelen

- werk je op basis van de aanbevelingen van de landelijke Werkgroep Infectie Preventie op het gebied van: persoonlijke hygiëne en instrumentarium, apparatuur en behandelkamer.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je de meest relevante aanbevelingen van de landelijke Werkgroep Infectie Preventie ten aanzien van praktijkhygiëne en infectiepreventie;
- kun je aangeven waarom praktijkhygiëne van belang is voor het werken als preventieassistent;
- kun je aanbevelingen omschrijven die met name van toepassing zijn op de preventiebehandeling door de assistent;

Praktijk:

- tref je de noodzakelijke praktijk hygiënische maatregelen t.a.v. instrumentarium, apparatuur, behandelkamer, jezelf, patiënten en collega's (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- voer je de behandeling uit met inachtneming van de praktijk hygiënische maatregelen (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- ruim je de werkplek op met inachtneming van de praktijk hygiënische maatregelen (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot praktijkhygiëne op adequate wijze toe.

6. Neem het patiëntendossier en de opdracht van de tandarts door

Leerdoelen

- maak je op adequate wijze gebruik van een patiëntendossier voor en tijdens de behandeling;
- neem je kennis van de opdracht van de tandarts;
- kijk je in het patiëntendossier met name naar algemene gezondheid, historie behandelingen en historie mondhygiëne.

Criteria

Theorie/kennis:

- weet je uit welke onderdelen een patiëntendossier bestaat/ kan bestaan;
- kun je aangeven welke onderdelen van het patiëntendossier met name van belang zijn voor de preventiebehandeling;

Praktijk:

- kan je een patiëntendossier lezen en begrijpen met name in het kader van de preventiebehandeling;
- bekijk je de patiëntengegevens en kijk je naar algemene gezondheid, historie behandelingen en historie mondhygiëne;
- besluit je op basis van de informatie of je mag behandelen;
- besluit je op basis van de informatie of je bekwaam bent om de patiënt te behandelen;
- kies je de juiste voorbereiding op basis van de patiëntengegevens;

Communicatie:

- overleg je met of verwijst je indien nodig terug naar de tandarts.

7. Slijp de instrumenten

Leerdoelen

- slijp je op adequate wijze het voor de preventiebehandeling benodigde instrumentarium.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het doel en het belang van slijpen;
- kun je verschillende slijpmethoden noemen;
- ken je voor- en nadelen van machineslijpen versus manueel slijpen;
- weet je wanneer je moet slijpen;
- weet je wat je nodig hebt voor het manueel slijpen van instrumenten;
- weet je de verschillende slijpstenen met hun functies te benoemen;
- kun je aangeven waarom je olie moet gebruiken;
- ken je de functie van een teststaafje;
- kun je de vorm van een scaler beschrijven;
- kun je de vorm van een curette beschrijven;
- kun je de slijpprocedure van een scaler beschrijven;
- weet je hoe je de slijpstenen moet reinigen;

Praktijk:

- slijp je een scaler handmatig scherp met behoud van de vorm en de hoek;
- herken je een slecht geslepen scaler;
- reinig je de slijpstenen op adequate wijze;
- pas je het protocol (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot slijpen op adequate wijze toe.

8. Leg instrumenten en andere hulpmiddelen klaar.

Leerdoelen

- weet je uit welke instrumenten een basisset bestaat voor de preventiebehandeling en leg je de juiste instrumenten en andere hulpmiddelen voor de preventiebehandeling klaar;
- lees je in een patiëntendossier welke andere hulpmiddelen je (eventueel) nodig hebt.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je de verschillende instrumenten voor de preventiebehandeling benoemen en aanwijzen;
- ken je het verschil tussen een scaler en een curette;
- kun je aangeven waarvoor de verschillende voor de preventiebehandeling benodigde instrumenten en andere hulpmiddelen worden gebruikt;

Praktijk:

- leg je als basis voor de preventiebehandeling de benodigde instrumenten klaar;
- leg je, in het kader van aseptisch werken, zoveel mogelijk andere hulpmiddelen afgedekt klaar die je nodig hebt (of denkt nodig te hebben) bij de behandeling;

9. Verwelkom de patiënt en geef uitleg

Leerdoelen

- ontvang je op een professionele wijze de patiënt;
- geef je op een vriendelijke en gestructureerde wijze uitleg aan de patiënt over de behandeling;
- beantwoord je vragen van de patiënt.

Criteria

Theorie/kennis:

- zie professionele communicatie

Praktijk:

- heet je de patiënt op de juiste wijze welkom;
- stel je jezelf voor en vertel je wat je rol/functie is in de tandartspraktijk;
- leg je uit wat een preventieassistent kan betekenen en doet;
- vraag je de patiënt nogmaals naar zijn/haar klachten op basis waarvan hij of zij naar de preventieassistent is verwezen;
- geef je uitleg over het wat, hoe en waarom van de preventiebehandeling:
  1. onderzoek;
  2. plan van aanpak;
  3. behandeling;
  4. afsluiting;
- beantwoord je eventueel vragen van de patiënt;
- controleer je of de patiënt: weet wie je bent, wat je rol is in de tandartsenpraktijk en weet wat er gaat gebeuren;
- controleer je, indien nodig, of de patiënt is gerustgesteld of goed geïnformeerd voorafgaand aan de start van de behandeling.

10. Voer een update van de anamnese uit

Leerdoelen

- voer je op adequate wijze een update van een anamnese ten behoeve van de preventiebehandeling uit;
- trek je op basis van de anamnese-update conclusies ten aanzien van de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het belang van het updaten van de anamnese ten aanzien van de uitvoering van de preventiebehandeling;
- ken je de drie meest relevante vragen voor het updaten van de anamnese;
- weet je waarom deze drie vragen van belang zijn;

Praktijk:

- controleer je (op basis van het patiëntendossier) of de gegevens over de patiënt in de anamnese nog kloppen;
- gebruik je de patiëntenkaart preventiebehandeling bij de anamnese en noteer je hierop de bevindingen;
- bepaal je of de behandeling risico's met zich mee voor de gezondheid van de patiënt en/of jezelf;
- bepaal je of de behandeling aangepast moet worden aan situatie van de patiënt;

Communicatie:

- gebruik je op adequate wijze de 3 relevante vragen op de patiëntenkaart ten behoeve van de update van de anamnese (zie patiëntenkaart);
- raadpleeg je altijd de tandarts indien er iets veranderd is aan het medicatie gebruik.

11. Voer het mondonderzoek weken delen uit

Leerdoelen

- ken je de diverse structuren in een gezonde mond en ongezonde mond en kun je deze benoemen;
- voer je een gestructureerd mondonderzoek weke delen ten behoeve van de preventiebehandeling uit en hanteer je daarbij het juiste instrumentarium op de juiste wijze;
- trek je op basis van het mondonderzoek weke delen conclusies ten aanzien van de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je de diverse structuren van de weke delen in de (gezonde) mond benoemen en aanwijzen;
- pas je de bijbehorende terminologie adequaat toe;
- kun je een gestructureerd mondonderzoek weke delen beschrijven;
- ken je het belang van een gestructureerd mondonderzoek weke delen;
- ken je het belang van het werken met een steunvinger;
- weet je waarom, wanneer en hoe het resultaat van een mondonderzoek van invloed kan zijn op het behandelplan;
- kun je de afwijkingen en/of bijzonderheden (met name kloven, herpes labialis, aften en mondpiercings) aan weke delen omschrijven aan de hand van naam, ziektebeeld, oorzaak en gevolgen voor de preventiebehandeling;

Praktijk:

- kun je de diverse structuren van de weke delen in de (gezonde) mond met de juiste termen benoemen en aanwijzen;
- werk je van een globale naar een gedetailleerde benadering;
- inspecteer je op adequate wijze met het juiste instrumentarium de weke delen;
- herken je een gezonde conditie van:
  1. buitenkant lip; binnenkant lip;
  2. binnenkant wangslimvlies;
  3. gehemelte;
  4. tong;
  5. mondbodem;

Voer het mondonderzoek weken delen uit

Criteria

- herken en benoem je van bovengenoemde structuren afwijkingen in:
  - vorm;
  - kleur;
  - fissuren / papillen;
- herken je:
  - kloven in de mondhoeken;
  - herpes labialis ;
  - aften;
  - mondpiercings;
- gebruik je:
  - goede lichtbron;
  - 1 of 2 Mondspiegels;
  - onderzoekshandschoenen;
  - gaasje;
- houd je de spiegel vast in de gemodificeerde pengreep (zie kaarten/ praktijkhulpmiddelen);
- kies je voor beide handen ten behoeve van de spiegel het steunpunt;
- maak je de juiste beweging maken met de spiegel;
- analyseer je de beweging met de spiegel;
- raadpleeg je bij afwijkingen altijd de tandarts;
- gebruik je vaseline tijdens de behandeling in geval van kloven in de mondhoeken;
- weet je de juiste adviezen te geven bij herpes labialis en handel je correct ten aanzien van het besmettingsgevaar;
- bepaal je of op basis van het mondonderzoek weke delen of: de behandeling moet worden aangepast of stopgezet, de tandarts moet worden geraadpleegd, er moet worden terugverwezen naar de tandarts en handelt hiernaar;
- noteer je de resultaten van het onderzoek op de patiëntenkaart preventiebehandeling;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot mondonderzoek weke delen en instrumentatietechniek op adequate wijze toe;

Communicatie:

- raadpleeg je bij bijzonderheden altijd de tandarts.

12. Voer het mondonderzoek harde weefsels uit

Leerdoelen

- weet je hoe de harde weefsels er in gezonde situatie uitzien en kun je deze benoemen;
- herken je een aantal bijzonderheden op de harde weefsels in een mond;
- voer je een gestructureerd mondonderzoek harde weefsels ten behoeve van de preventiebehandeling uit en maak je op een juiste manier gebruik van het juiste instrumentarium;
- trek je op basis van het mondonderzoek harde weefsels conclusies ten aanzien van de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je de diverse harde weefsels in de (gezonde) mond, inclusief vlak- en plaatsaanduiding, benoemen en aanwijzen;
- pas je de bijbehorende terminologie adequaat toe;
- kun je een gestructureerd mondonderzoek harde weefsels beschrijven;
- ken je het belang van een gestructureerd mondonderzoek harde weefsels;
- ken je het belang van het werken met een steunvinger
- kun je aangeven waarom, wanneer en hoe het resultaat van een mondonderzoek van invloed kan zijn op het behandelplan;
- kun je de bijzonderheden (met name afwijkende stand, afwijkende vorm, kronen, bruggen, implantaten, prothesen, beugels, restauraties, verkleuringen, erosie, blootliggende wortelhalzen en cariës) op de harde weefsels omschrijven aan de hand van naam, beschrijving/beeld, oorzaak en gevolgen voor de preventiebehandeling;

Praktijk:

- kun je de diverse harde weefsels in de (gezonde) mond met de juiste termen benoemen en aanwijzen;
- kun je van een globale naar een gedetailleerde benadering werken;
- inspecteer je op adequate wijze met het juiste instrumentarium de harde weefsels;
- herken je een gezonde conditie van:
  - gebitselementen;
  - wortelhalzen;

Voer het mondonderzoek harde weefsels uit

Criteria

- herken je de bijzonderheden:
  - een afwijkende stand van de gebitselementen;
  - een afwijkende vorm van de gebitselementen;
  - niet intacte restauraties;
  - kronen/bruggen;
  - implantaten;
  - prothese;
  - beugel;
  - restauraties;
  - verkleuringen;
  - erosie;
  - blootliggende wortelhalzen;
  - cariës;
- gebruik je:
  - mondspiegel;
  - goede verlichting;
  - meerfunctiespuit;
  - eventueel een pocketsonde of sikkelsonde;
- houd je de spiegel en sonde vast in de gemodificeerde pengreep (zie kaarten/praktijkhulpmiddelen);
- kies je voor beide handen ten behoeve van de spiegel en sonde het steunpunt;
- maak je de juiste beweging met de spiegel en sonde;
- analyseer je de beweging met de spiegel en sonde;
- bepaal je of op basis van het mondonderzoek harde weefsels of: de behandeling moet worden aangepast of stopgezet, de tandarts moet worden geraadpleegd, er moet worden terugverwezen naar de tandarts en handelt hiernaar;
- noteer je de resultaten van het onderzoek op de patiëntenkaart preventiebehandeling;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot mondonderzoek harde weefsels en instrumentatietechniek op adequate wijze toe;

Communicatie:

- raadpleeg je bij bijzonderheden altijd de tandarts.

13. Bepaal de DPSI score

Leerdoelen

- weet je het verschil tussen een DPSI, pocketstatus en parodontiumstatus;
- weet je welke patiënten in aanmerking komen voor behandeling door de preventieassistent;
- kun je een pocketstatus lezen;
- kun je op adequate wijze exploratief sonderen met het juiste instrumentarium;
- bepaal je een DPSI-score;
- trek je de juiste conclusies uit de DPSI;
- kun je de gezonde situatie en afwijkingen en/of bijzonderheden aan het parodontium herkennen en benoemen;
- trek je op basis van de DPSI-meting conclusies ten aanzien van de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het doel van de DPSI;
- ken je de verschillende scores van een DPSI;
- weet je waarom je als preventieassistent uitsluitend categorie A patiënten mag behandelen;
- kun je de onderdelen van een pocketstatus benoemen en omschrijven;
- lees, begrijp en gebruik je een pocketstatus ten behoeve van de preventiebehandeling;
- weet je waarom het bepalen van mobiliteit, het meten van recessies en furcatieanalyse buiten de deskundigheid van de preventieassistent vallen;
- kun je de diverse onderdelen van het parodontium benoemen en aanwijzen;
- pas je de bijbehorende terminologie adequaat toe;
- kun je een gestructureerd mondonderzoek harde weefsels beschrijven;
- ken je het belang van een gestructureerd mondonderzoek harde weefsels;
- ken je het belang van het werken met een steunvinger;
- weet je waarom, wanneer en hoe het resultaat van de DSPI-meting van invloed kan zijn op het plan preventiebehandeling;
- kun je de bijzonderheden (bloedingen, gingivitis, parodontitis, recessies, pockets, tandsteen en tandplaque) aan het parodontium omschrijven aan de hand van naam, beschrijving/beeld, oorzaak en gevolgen voor de preventiebehandeling;

Bepaal de DPSI score

Criteria

- weet je hoe men bloeding kan voorkomen;
- weet je hoe de oorzaken van gingivitis geëlimineerd kunnen worden;
- kan je aangeven welke rol de preventieassistent kan vervullen bij het elimineren van gingivitis;

Praktijk:

- pas je de betekenis van de verschillende DPSI-scores praktisch toe:
  - bepalen of er bloeding optreedt na sonderen;
  - bepalen of er supragingivaal en/of subgingivaal tandsteen aanwezig is;
  - overhangende restauraties constateren;
  - recessies waarnemen;
  - pockets meten;
- deel je een patiënt aan de hand van de scores in de juiste categorie in;
- kun je aangeven of je te maken hebt met een patiënt met gingivitis en/of parodontitis;
- pas je de techniek van exploratief sonderen op het juiste moment adequaat toe (zie kaarten/praktijkhulpmiddelen);
- houd je de pocketsonde vast in de gemodificeerde pengreep (zie kaarten/praktijkhulpmiddelen);
- kies je voor beide handen ten behoeve van de pocketsonde het steunpunt;
- sondeer je exploratief met de pocketsonde;
- analyseer je de beweging met de pocketsonde;
- lees je een pocketsonde af;
- kun je aangeven hoeveel kracht je maximaal mag gebruiken bij exploratief sonderen en handel je hiernaar;
- kun je aangeven op welke wijze pockets, plaque en bloeding in een pocketstatus worden genoteerd en handel je hiernaar;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot instrumentatietechniek op adequate wijze toe;
- noteer je de resultaten van de DPSI-meting op de patiëntenkaart preventiebehandeling;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot DPSI-meting en instrumentatietechniek op adequate wijze toe;

Communicatie:

- raadpleeg je bij bijzonderheden altijd de tandarts.

14. Trek conclusies op basis van het onderzoek

Leerdoelen

- trek je de juiste conclusies uit de update vragen van de anamnese, het mondonderzoek en uit de DPSI-meting;
- vergelijk je deze conclusies met de opdracht van de tandarts;
- trek je adequate conclusies ten aanzien van de preventiebehandeling en bepaal je of: de behandeling moet worden aangepast of stopgezet, de tandarts moet worden geraadpleegd, er moet worden terugverwezen naar de tandarts en handelt hiernaar.

Criteria

Praktijk:

- vul je alle bevindingen en conclusies in op de "patiëntenkaart preventiebehandeling";
- controleer je alle onderdelen van de ingevulde patiëntenkaart preventiebehandeling en vorm je een totaaloordeel ten aanzien van de preventiebehandeling;
- vergelijk je deze conclusies met de opdracht van de tandarts;
- bepaal je of je de patiënt mag behandelen en/of je de behandeling moet aanpassen;

Communicatie:

- bepaal je of je de tandarts moet raadplegen of dat je moet terugverwijzen naar de tandarts.

15. Maak een plan voor de preventiebehandeling

Leerdoelen

- stel je op basis van de conclusies het juiste plan preventiebehandeling en de juiste route voor de preventiebehandeling samen;
- bespreek, indien mogelijk, het plan met de tandarts;
- overleg je bij twijfel altijd met de tandarts.

Criteria

Praktijk:

- maak je op basis van de volledig ingevulde "patiëntenkaart preventiebehandeling" en plan en een juiste route voor de preventiebehandeling;
- maak je de juiste keuzes tussen de verschillende (deel)behandelingen;
- vergelijk je het plan met de opdracht van de tandarts;
- houd je rekening met het feit dat de preventieassistent in dit verband alleen werkzaamheden in opdracht van de tandarts uitvoert, waarbij de werkzaamheden zich alleen richten op patiënten uit categorie A;

Communicatie:

- bespreek je, indien mogelijk, het plan met de tandarts;
- overleg je bij twijfel altijd met de tandarts.

16. Geef uitleg aan de patiënt over de situatie in de mond

Leerdoelen

- geef je op basis van je conclusies uitleg over je bevindingen ten aanzien van de situatie in de mond van de patiënt;
- overleg je bij twijfel altijd met de tandarts;
- pas je de geleerde communicatieprincipes toe.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je de afwijkingen en/of bijzonderheden met betrekking tot de weke delen, harde weefsels en het parodontium omschrijven aan de hand van naam, beschrijving/beeld, oorzaak en gevolgen voor de preventiebehandeling (zie vorige acties);

Praktijk:

- geef je uitleg over de conclusies uit het onderzoek (de acties 6 t/m 10 uit het stappenplan) mede op basis van de ingevulde patiëntenkaart preventiebehandeling;
- maak je bij je uitleg gebruik van de "patiëntenkaart preventiebehandeling";
- ondersteun je, indien mogelijk, de uitleg met illustraties;
- verwijst je naar de tandarts voor uitleg over bijzonderheden in de anamnese die gevolgen kunnen hebben voor de behandeling;
- verwijst je naar de tandarts voor uitleg over afwijkingen aan de weke delen in de mond;
- geef je uitleg over bijzonderheden in de harde weefsels, wanneer je daarover acties onderneemt in je behandeling. Daarbij gaat het om:
  - een afwijkende stand van de gebitselementen;
  - een afwijkende vorm van de gebitselementen;
  - kronen/bruggen;
  - implantaten;
  - prothese;
  - beugel;
  - restauraties;
  - verkleuringen;
  - erosie;
  - blootliggende wortelhalzen;

Geef uitleg aan de patiënt over de situatie in de

Criteria

- Geef je (op indicatie) uitleg over:
  - plaque;
  - de aanwezigheid van bloeding na sonderen;
  - de aanwezigheid van supragingivaal en/of subgingivaal tandsteen;
  - aanwezige overhangende restauraties;
  - aanwezige recessies;
  - aanwezige pockets;
  - de oorzaak, gevolgen en behandelmogelijkheden van gingivitis;
  - de oorzaak en de gevolgen van parodontitis;
  - de oorzaken en gevolgen van erosie;
  - aften;
  - de hygiëne bij een tongpiercing;
- verwijst je naar de tandarts of mondhygiënist voor uitleg over de behandelmogelijkheden van parodontitis;
- geef je de patiënt de juiste informatie;
- zorg je ervoor dat de patiënt de informatie begrijpt;
- kun je zowel goed nieuws als slecht nieuws overbrengen op de patiënt.

17. Geef uitleg aan de patiënt over het plan

Leerdoelen

- licht je de patiënt op een rustige en duidelijke manier in over behandeling;
- pas je de geleerde communicatieprincipes toe.

Criteria

Praktijk:

- geef je uitleg over de uit te voeren preventie(be)handelingen (stap 14a t/m 14f stappenplan) uit je plan preventiebehandeling mede op basis van de ingevulde patiëntenkaart preventiebehandeling;
- leg je per stap uit wat je gaat doen, hoe je dat doet en waarom je dat gaat doen;
- geef je de patiënt de juiste informatie;
- zorg je ervoor dat de patiënt de informatie begrijpt.

18. Vraag naar voedingsgewoontes en geef voedingsadvies

Leerdoelen

- weet je wanneer je naar voedingsgewoontes moet vragen;
- voer je een vraaggesprek ten aanzien van voedingsgewoontes in relatie tot mondgezondheid;
- geef je de juiste adviezen aan de hand van de conclusies uit het vraaggesprek over voedingsgewoontes.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je de relatie tussen voeding en mondgezondheid aangeven;
- kun je benoemen welke voeding(gewoontes), welke gevolgen (kunnen) hebben voor de mondgezondheid;
- kun je aangeven door welke factoren cariës, ontkalking en erosie kunnen ontstaan;
- kun je aangeven hoe cariës, ontkalking en erosie zijn te voorkomen;
- kun je aangeven wat een zuurstoot is en teweeg brengt;
- kun je benoemen uit welke onderdelen een vraaggesprek over voedingsgewoontes in het kader van de preventiebehandeling bestaat;

Praktijk:

- neem je in opdracht van de tandarts een vraaggesprek over voedingsgewoontes af wanneer er sprake is van erosie;
- neem je in opdracht van de tandarts een vraaggesprek over voedingsgewoontes toegespitst op suikergebruik af wanneer er sprake is van ontkalking en/of cariës;
- noteer je de antwoorden/bijzonderheden op de patiëntenkaart preventiebehandeling;
- trek je conclusies op basis van de antwoorden van de patiënt;
- geef je aan de hand van de conclusies patiëntgerichte informatie over het ontstaan van erosie en/of ontkalkingen en/of cariës;
- informeer je een patiënt over hoe hij of zij zelf cariës kan voorkomen;
- bedenk je samen met de patiënt alternatieven voor zijn/haar huidige voedingsgewoonten en stel je een plan op.

19. Voer een plaque-kleurtest uit

Leerdoelen

- voer je op adequate wijze een plaque-kleurtest uit en gebruik je de resultaten op adequate wijze ten behoeve van de preventiebehandeling.

Criteria

Theorie/kennis:

- weet je wat een plaquescore is en hoe je deze berekent;
- weet je waarom je een plaque-kleurtest uitvoert;
- weet je welke soorten kleurmiddelen er zijn;
- weet je wanneer je een plaque-kleurtest moet uitvoeren;
- weet je hoe je een plaque-kleurtest moet uitvoeren;
- weet je welke manieren je een plaque-kleurtest kunt registreren;

Praktijk;

- voer je op de juiste wijze een plaque-kleurtest uit;
- noteer je de uitslag van de test op de juiste wijze op de patiëntenkaart preventiebehandeling;
- vertaal je de resultaten van een plaque-kleurtest naar de juiste instructie mondhygiëne;
- pas je het protocol (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot de plaque-kleurtest op adequate wijze toe.

20. Geef instructie mondhygiëne

Leerdoelen

- vertaal je de conclusies uit het onderzoek naar de juiste mondhygiëne-instructie;
- geef je mondhygiëne- instructie "op maat" van de patiënt;
- adviseer je de juiste tandenborstel;
- adviseer je de juiste tandpasta;
- gebruik je de kennis van de verschillende poetsbewegingen bij het geven van patiëntgerichte mondhygiëne-instructie;
- adviseer je de verschillende interdentale hulpmiddelen op de juiste manier;
- geef je een dusdanig advies dat een 'gezonde' mondsituatie ontstaat.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je de consequenties van afwijkingen en/of bijzonderheden in de mond voor het onderhoud van de mondhygiëne en de instructies daaromtrent;
- weet je op welke wijze de plaquevorming bij een patiënt beheerst kan worden;
- ken je criteria waaraan een goede tandenborstel moet voldoen;
- ken je criteria waaraan goede tandpasta moet voldoen;
- kun je de verschillende poetsmethoden benoemen en omschrijven:
  - bass methode;
  - korte schrob methode;
  - elektrisch poetsen;
  - rol methode;
  - circulaire methode;
  - methode van Charters;
  - gemodificeerde methode van Stilmann;
  - het borstelen van een (gedeeltelijke) prothese;
- ken je de verschillende indicaties en contra-indicaties van de verschillende poetsmethoden;

Geef instructie mondhygiëne

Criteria

- kun je de verschillende interdentaal hulpmiddelen benoemen en omschrijven:
  - ragers;
  - stokers;
  - floss;
  - superfloss;
  - brugnaald;
  - softpicks;
- kun je de indicaties en contra-indicaties van de verschillende interdentaal hulpmiddelen;
- kun je de verschillende aanvullende hulpmiddelen benoemen en omschrijven:
  - gaas/veter;
  - one-tufted borstel;
  - tongschraper;
  - interspace;
  - protheseborstel;
- ken je het verschil tussen therapeutische en niet-therapeutische spoelmiddelen;
- ken je het effect van niet-therapeutische spoelmiddelen;
- weet je waarom de preventieassistent geen therapeutische spoelmiddelen mag voorschrijven;

Praktijk:

- vraag je aan de patiënt op welke wijze hij/zij op dit moment zijn/haar mond reinigt;
- laat je de instructie hierbij zo dicht mogelijk aansluiten;
- zoek je samen met de patiënt de balans tussen wat in tandheelkundige zin wenselijk is en wat mogelijk is voor de patiënt;
- kun je de verschillende poetsmethoden, interdentaal hulpmiddelen en aanvullende hulpmiddelen zelf demonstreren en door de patiënt laten demonstreren;
- geef je (mede) aan de hand van de conclusies uit de onderzoeken mondhygiëne instructie;
- kun je de instructie visualiseren met demonstratiemateriaal en/of folders.

21. Verwijder supragingivaal tandsteen en/of tandplaque

Leerdoelen

- verwijder je supragingivaal tandsteen (en/of -plaque) op de juiste en adequate wijze met handinstrumenten en (ultra)sone reinigingsapparatuur.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het belang van de gemodificeerde pengreep;
- ken je het belang van de steunvinger;
- kun je de scaler H6/H7 en de scaler S204s (of S204sd) als instrument omschrijven en aanwijzen;
- weet je op welke locaties in de mond een H6/H7 en S204s (S204sd) wordt gebruikt;
- ken je het verschil in plaatsing tussen het front en de zijdelingse delen;
- ken je het verschil in plaatsing op de premolaren en molaren voor de reiniging van de distale oppervlakken versus de vrije en mesiale vlakken;
- kun je de instrumentatietechniek van de scalers H6/H7 en S204s (of S204sd) omschrijven;
- kun je het verschil aangeven tussen direct en indirect zicht en de consequenties daarvan voor een juiste instrumentvoering;
- kun je de techniek van (ultra)sone apparatuur beschrijven;
- ken je indicaties en contra-indicaties van het gebruik van (ultra)soon apparatuur benoemen;
- ken je de verschillen tussen handinstrumenten en (ultra)soon scalers;

Verwijder supragingivaal tandsteen en/of tandplaque

Criteria

Praktijk:

NB. aan onderstaande doelen wordt tijdens de cursus geleidelijk gewerkt in achtereenvolgens de volgende situaties; gipsblokjes, fantoom, collega-cursisten en tot slot patiënten:

- gebruik je de patiëntenkaart preventiebehandeling bij het bepalen van het te reinigen gebied;
- hanteer je de gemodificeerde pengreep op de juiste wijze (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- maak je optimaal gebruik van het licht en de spiegel;
- hanteer je de steunvinger op de juiste wijze (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- hanteer je de spiegel op de juiste wijze;
- hanteer je op de juiste wijze de scaler H6/H7 (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- hanteer je op de juiste wijze de scaler S204s (of S204sd) (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- hanteer je op de juiste wijze een (ultra)soon scaler (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- gebruik je de juiste zijde van deze instrumenten tijdens het instrumenteren;
- houd je de punt plus een deel van het werkeinde tijdens het instrumenteren constant tegen het element;
- kun je de scaler op het laterale vlak plaatsen, tot de marginale gingiva laten zakken en een hoek tussen 45° en 90° maken;
- maak je een haal (activatie) zonder uit te schieten, waarbij de halen overlappend worden gemaakt;
- controleer je jezelf na het verwijderen van tandsteen ten aanzien van deze handeling;
- kun je na afloop van de behandeling aangeven of de (deel)behandeling voldoende is uitgevoerd;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot de instrumentatietechnieken op adequate wijze toe.

22. Polijst elementen

Leerdoelen

- polijst je met behulp van polijstpasta en roterende borsteltjes en cupjes op adequate wijze gebitselementen.

Criteria

Theorie/kennis:

- kun je het instrumentarium en de benodigdheden waarmee gebitselementen worden gepolijst benoemen, omschrijven en aanwijzen;
- ken je het belang van het polijsten van gebitselementen;
- ken je de indicaties en contra-indicaties van polijsten van gebitselementen;
- ken je verschillende polijstpasta's/-middelen;
- ken je de juiste techniek van polijsten van gebitselementen;
- kun je het verschil aangeven tussen het gebruik van een cupje en een borsteltje;

Praktijk:

- hanteer je de gemodificeerde pengreep op de juiste wijze (zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- hanteer je de steunvinger op de juiste wijze zie kaarten praktijkhulpmiddelen);
- hanteer je het polijstinstrumentarium en de overige benodigdheden op adequate wijze;
- controleer je jezelf na het polijsten ten aanzien van deze handeling;
- kun je na afloop van de behandeling aangeven of de (deel)behandeling voldoende is uitgevoerd;
- pas je het protocol (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot polijsten op adequate wijze toe.

23. Appliceer lokaal fluoride

Leerdoelen

- appliceer je op adequate wijze met de juiste hulpmiddelen lokaal fluoride;
- geef je adequate instructie ten aanzien van eet- en poetsgedrag behorende bij de fluoride-applicatie.

Criteria

Theorie/kennis:

- ken je het proces van demineralisatie en remineralisatie van het glazuur onder invloed van fluoride;
- Kun je het verschil aangeven tussen peutertandpasta, tandpasta voor volwassenen en speciale tandpasta's;
- ken je het fluorideadvies behorende bij de verschillende leeftijden uit het basisadvies;
- ken je de indicaties en contra-indicaties van fluoride;
- kun je aangeven waarom een preventieassistent geen advies mag geven over aanvullend gebruik van fluoride;
- kun je de volgende toepassingen van fluoride benoemen, omschrijven en de effecten ervan aangeven:
  - fluoridetandpasta;
  - fluoridetabletjes;
  - fluoride spoelmiddelen;
  - gels;
  - lakken;
  - druppels;
- weet je wanneer er sprake is van een overdosering fluoride;
- weet je wat je moet doen wanneer er sprake is van overdosering fluoride;
- ken je de juiste techniek van het aanbrengen van een lokale fluoride applicatie;
- ken je de instructie behorende bij de lokale fluoride applicatie ten aanzien van eet- en poetsgedrag van de patiënt;

Appliceer lokaal fluoride

Criteria

Praktijk:

- gebruik je de patiëntenkaart preventiebehandeling bij het bepalen van het gebied waarop fluoride geappliceerd moet worden;
- appliceer je de fluoridelak op adequate wijze;
- controleer je jezelf na het aanbrengen van de fluoridelak ten aanzien van deze handeling;
- geef je adequate instructie behorende bij het lokale fluoride-applicatie ten aanzien van eet- en poetsgedrag van de patiënt;
- pas je het basis advies fluoride op adequate wijze toe;
- kun je na afloop van de behandeling aangeven of de (deel)behandeling voldoende is uitgevoerd;
- pas je het protocol (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot het aanbrengen van fluoridelak op adequate wijze toe.

24. Schat (vervolg) behandelbehoeften in Bespreek de behandeling na met de patiënt Maak, indien nodig, een nieuwe afspraak of verwijst terug naar de tandarts

Leerdoelen

- schat je vervolgbehoefte in;
- bespreek je de behandeling na met de patiënt en motiveer je de patiënt nogmaals tot het opvolgen van de adviezen en instructies (therapietrouw);
- sluit je de behandeling op adequate wijze af met de patiënt;
- maak je een nieuwe afspraak met de patiënt of verwijst je terug naar de tandarts.

Criteria

Communicatie:

Praktijk:

- bekijk je met behulp van de patiëntenkaart preventiebehandeling welke onderdelen uit het plan preventiebehandeling nog gedaan moeten worden;
- vertel je de patiënt op een rustige en duidelijke manier over het stadium waarin de behandeling zich bevindt;
- overleg je met de patiënt over het vervolg van de behandeling;
- zorg je ervoor dat de patiënt zich kan vinden in het vervolg van de behandeling;
- geef je een herhaling van de adviezen en motiveer je de patiënt nogmaals tot het opvolgen van de adviezen en instructies;
- wijzig je eventueel het behandelplan op basis van nieuwe inzichten;
- maak je, indien nodig, een nieuwe afspraak met de patiënt binnen een goede termijn;
- verwijst je, indien nodig, terug naar de mondhygiënist of tandarts;
- neem je op correcte wijze afscheid van de patiënt;
- breng je verslag uit aan de tandarts over verloop van de behandeling, de voortgang van de behandeling en eventuele aandachtspunten.

25. Maak verslag op voor gegevensadministratie en breng verslag uit aan de tandarts Ruim de behandelkamer op

Leerdoelen

- verwerk je op de juiste manier de gegevens van de behandeling;
- breng je verslag uit aan de tandarts;
- ruim je de behandelkamer op met inachtneming van de regels ten aanzien van praktijkhygiëne.

Criteria

Praktijk:

- Noteer je in het patiëntendossier:
  1. de update van de anamnese;
  2. welke onderzoeken je hebt uitgevoerd;
  3. de conclusies op basis van het onderzoek;
  4. het plan preventiebehandeling;
  5. de afspraken die je met de patiënt hebt gemaakt over mondhygiëne instructie;
  6. wat, eventueel een volgende keer, nog geïnstrueerd moet worden;
  7. eventuele afspraken over voeding;
  8. wat je op curatief gebied met betrekking tot preventie gedaan hebt;
  9. wat op curatief gebied met betrekking tot preventie nog moet gebeuren;
  10. de afspraken die je met de patiënt hebt gemaakt over het vervolg;
- breng je verslag uit aan de tandarts over de behandeling en eventueel andere zaken;
- hanteer je na de behandeling de richtlijnen van de Werkgroep Infectie Preventie bij het opruimen, reinigen, desinfecteren en steriliseren na afloop van de preventiebehandeling;
- pas je de protocollen (praktijkhulpmiddelen) met betrekking tot praktijkhygiëne op adequate wijze toe.

Colofon

Deze uitgave is tot stand gekomen in samenwerking met:

CKMZ B.V
MB onderwijskundig ontwerp en advies
NLQF

Fotografie:
Beeldbank KNMT
iStock

Vormgeving:
Kraght.nl

Accreditatie van cursusaanbieders wordt uitgevoerd door:

©2020

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand, of openbaar gemaakt, in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijk toestemming van de uitgever.

Notities

Stichting Register Preventieassistenten

Orteliuslaan 750
3528 BB Utrecht

✉ info@registerpreventieassistenten.nl

🌐 www.registerpreventieassistenten.nl